

Czékus Géza

Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka, egyetemi rendes tanár, dékánhelyettes
czekus.geza@gmail.com

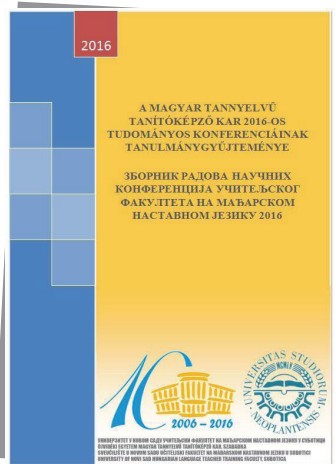
A SZABADKAI MAGYAR TANNYELVŰ TANÍTÓKÉPZŐ KAR ELSŐ TÍZ ÉVE

A jubileumi kötet kiadója a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar (ISBN 978-86-87095-70-0). Szerkesztője Németh Ferenc, a kar docense. A 300 példányban 2016-ban megjelenő könyv terjedelme 290 oldal, ebből (az utolsó) 32 színes fotómelléklet. A kiadványban fél- vagy egész oldalas fekete-fehér felvételek találhatóak. Minden kép aláírással ellátott. Emellett egy DVD-t is tartalmaz a kötet fotómellékletekkel. A tördelés és a nyomtatás a Grafoprodukt munkája.

Az MTTK 2006 októberétől az Újvidéki Egyetem keretein belül tevékenykedik. A kötet visszatekintés az elmúlt tíz évre. Arra az útra, amit 2006-tól valamivel több mint tíz alkalmazottal kezdett meg, egészen 2016-ig, negyvennyolc foglalkoztatottig. Arra az útra, mely négy tanteremmel, két irodával és egy kis könyvtárral kezdődött. Azóta a Sárga ház területének több mint a fele funkcióban van, a termék egy része szaktanterem.

A kötet fejezetei: *Irányelvek, Szabadkai előtörténet, Egyetemi struktúra, Tudományos horizontok, Elismerések, A karon diplomáztak, Az MTTK ma,* valamint magyar, német, angol, szerb és horvát nyelvű *Összefoglaló*.

Az első oldalakon a jelenlegi dékán köszöntője, majd az Újvidéki Egyetem három leköszönt és az aktuális rektor köszöntője olvasható. Őket követi Káich Katalin dékán, Takács Márta és Josip Lipeš ügyvezető dékánok gondolata. A funkcióban lévő dékán jegyzi meg: „A 2006-ban történelmét büszkén folytató intézmény az egyetemi tanítóképzésbe illeszkedett be, de rövidesen megindult az óvodapedagógus szak eléréseért folytatott szakmai küzdelem és az azzal összefüggő feladatok teljesítése.

Közben a képzési környezet, a követelmények sokat változtak (minőségi követelmények, felsőoktatási akkreditációs rendszer, kreditrendszer, pályázati rendszer).

Az évforduló indok a vissza-, illetve a jövőbe tekintésre. A múltra vonatkozóan három tényezőt tudunk megjelölni: az alapítást, az egyetemhez vezető rögzös utat és a képzési szerkezet átalakítását, amelyek egyben a minőségi változás folyamatát is jelentik. Az említett harmadik szakasz már valójában a jelen, amely magába foglalja további fejlődésünket is.”

A következő fejezetben az MTTK megalapításáig vezető utat ismerteti Gábrity Molnár Irén, aki ennek a folyamatnak aktív részese volt. Arra a kérdésre próbálja megkeresni a választ, hogy a tanítóképző alapítása államcsapda vagy valóság volt-e? A megalapítás részleteiről Pintér János és Czékus Géza ír. Ezt az időszakot több, korabeli újságcikk hozza közelebb az olvasóhoz.

Megismerhetjük a kar struktúráját, az öt tanszéket, a tanszékvezetők nevét, az egyes tanszékek kapcsolatait, eseményeit és kutatási területeit.

A kötet egyik dokumentumértékű része a kar tanárainak és munkatársainak számbavétele. Amellett, hogy feltüntették a munkábaállás dátumát (és a munkaviszony megszűntetését), a tanárok esetében az egyetemi fokozatukat is megtudjuk: Káich Katalin, Pintér János, Silling István és Bogner István (egyetemi rendes tanárok) vonultak nyugállományba. Káich Katalin professor emerita (a karon nem tanít). Hózsá Éva és Czékus Géza egyetemi rendes tanárok mellett négy egyetemi rendkívüli tanár és tizennégy docens a minősített oktatók (mára ez a szám pozitív irányba változott). Rajtuk kívül tanársegédek, képességek oktatói és szakmunkatársak is tanítanak. Vendég-tanárokat is foglalkoztat a kar.

A 2009/10-es iskolaévben életre hívott Hallgatói Önkormányzat szerteágazó tevékenységét is megismerhetjük.

A *Tudományos horizontok* fejezetből megtudhatjuk, hogy a néhány száz könyvből álló könyvtári állomány mára hogyan fejlődött fel közel harmincezresre (a könyvadományozók nevével együtt). Az MTTK kilencvenhárom kötetet adott ki, ezek jelentős része tankönyv, szöveggyűjtemény vagy módszertani segédanyag. Az *Évkönyv* és a *Módszertani Közlöny* a két periodika.

Az MTTK húsz hazai és külföldi felsőoktatási intézménnyel tart fenn kapcsolatot. A tanárok tizenegy köztársasági vagy tartományi projektben vettek (vesznek) részt.

A nemzetközi Interdiszciplináris, a Módszertani és az IKT-konferenciák évente kerülnek megrendezésre. Mindhárom előadásaiból tanulmánygyűjtemény jelenik meg.

Az MTTK történéseit jól szemlélteti az *Eseménynaptár*.

A tanárok kitüntetéseinek és a hallgatók sikereinek ismertetése sem maradt ki.

Ugyancsak dokumentumértékű az MTTK-n oklevelet szerzett hallgatók listája. 2016. július elejéig (a kézirat lezártaig) 630 okleveles tanító, okleveles óvodapedagógus, okleveles tanító mester és okleveles óvodapedagógus mester vette át a diplomáját.

Az utolsó fejezet az alkalmazottakat mutatja be a következő adatok segítségével: név, beosztás, elérhetőség, születési hely, év, szakterület, egyetemi tanulmányok, munkahelyek, fontosabb publikációk és fénykép.

A fotóillusztrációk (Czékus Géza válogatása és szerkesztése) a szó szoros értelmében színesebbé teszik a kötetet.

A DVD-melléklet (Czékus Géza szerkesztése) kiegészíti a kiadványt. A *Bevezető* után huszonkilenc mappába rendezett képsor van. Minden mappához van egy rövid bevezető. A mellékletből kapunk ízelítőt az MTTK megnyitójáról, vendégeikről (Sólyom László, Schmitt Pál köztársasági elnökök, Lezsák Sándor, a Magyar Országgyűlés alelnöke, Glatz Ferenc, az MTA elnöke, Göncz Kinga nagykövet asszony, Jeszenszky Géza Magyarország egykori külügyminisztere, Bálint András, Jókai Anna, nagykövetek és konzulok stb.), az MTK mindennapjairól (felvételi, az elsőévesek fogadása, gólyatáborok, kirándulások, akciók, megemlékezések, ünnepek, a kar népszerűsítése, sportnap, kutatók éjszakája, diplomaosztók stb.). Néhány dokumentumot is tartalmaz: a nagybeteg dr. Zolnai Albert vendégtanár a megalapítás alkalmából írt köszöntő levele (a megalapítást egy héttel élte túl), a működési engedélyek, az első tanszéki összejövetelek jegyzőkönyve, az első kollektív fényképfelvétel, az érvényben lévő oktatási programok stb.).

A kiadvány szövegéből és az illusztrációkból is kitűnik, hogy az MTTK 2006 óta a vajdasági és az egyetemes magyar kultúra és tudomány aktív részese, gyakran otthona is.

A jubileumi kötet szerkesztőbizottsága alapos munkát végzett.

Mi az, ami az olvasót, majdani kutatót (mert az egész kötet és melléklete is egy dokumentum) érdekelheti?

Átmenet az ÚE zombori Tanítóképző Kar szabadkai Kihelyezett Tagozatán folyó munka és az MTTK munkája között (hiszen a másodévesek az első évet a zombori karon hallgatták le). Az első (önálló) tantervek, a tantermek, azok felszereltsége, milyen intenzitással történt a fejlesztés (új tantermek, a padlástér funkcióba helyezése, a könyvtár és berendezések gyarapodása). Napi megélhetési gondokról is esik szó. A kar fontos tevékenysége a továbbképzések megszervezése. Ezek egy része a továbbtanulást – diplomaszerezést szolgálja. Több tízen ily módon jutottak oklevélhez. Hogy

történt a továbbképzések megszervezése (esetleg kik vettek rajtuk részt). Hány tantárgy (kurzus) feladatainak teljesítése után diplomázhat a hallgató? A másik terület az akkreditált továbbképzések megszervezése. Ezeken több százan gyarapították tudásukat. Sok kurzust a terepre is kivittek (Kanizsa, Újvidék stb.).

Talán a túlélési stratégiáról is bővebben kellett volna beszélni.

Az utolsó fejezetnek a jövő első fejezete kellett volna, hogy legyen: jövőbe tekintés, jövőkép. Sajnos, csak a dékánok köszöntőjében, a sorok közt olvashatunk erről. Mik a közösség elvárásai? Mik a tervek? Mi a realitás? Mit tud ma teljesíteni az MTTK?

A kötetet gazdagították volna a tanárok és/vagy hallgatók munkái. Legyenek azok tanulmányok vagy egyéb írások, rajzok.

Beérkezés időpontja: 2017. 02. 10.

Közlésre elfogadva: 2017. 02. 17.